

Urok prezydenta Roosevelta. AUDJENCIA DLA DZIENNIKARZY W BIAŁYM DOMU.

Waszyngton we wrześniu

Stu pięćdziesięciu dziennikarzy czekało na audjencję u prezydenta Roosevelta w sali, której jedyną meblówką stanowił okrągły stół wyciosany z jednego kawałka olbrzymiego drzewa z wysp Filipińskich. Natłok osób był tak wielki, że nie czuło się wcale dobroczynnych skutków elektrycznego systemu wentylacyjnego. Wszyscy obecni ocierali pot z czoła.

— Czy znają panowie przepisy? — zapytał nas urzędnik Białego Domu, powszechnie nazwany „Mac”.

— Zda się, że tak. Jest podobno, wzbronione, podawać słowa prezydenta w cudzysłowie.

— Tak jest właśnie. Pozwalam sobie zwrócić uwagę na ten punkt, ponieważ ku naszemu ubolewaniu nastąpiły przekroczenia kilku wybitniejszych przedstawicieli prasy europejskiej.

Zapewniliśmy „Mac”, że nie pójdzie my w ich ślady.

— Czasu było pod dostatkiem, więc przyrzekliśmy się kolegom przybyłym na audjencję: nie brakowało wśród nich ludzi młodych ale większość stanowiła poważni przedstawiciele światowej politycznej i literackiej wielkości. Wśród nich nie brakowało również ko biet-dziennikarek.

— Dlaczego jest ich tak wielu? — zapytaliśmy naszego informatora.

— Dlatego, że każdy wielki dziennik wysyła

kilku sprawozdawców.

po jednym na poszczególne działy.

— Ależ to marnotrawstwo personelu. — Bynajmniej, jest to zupełnie właściwe. Kiedy prezydent mówi o finansach, redaktor działu finansowego robi notatki. Jeżeli mówi o jakiej kwestii politycznej, notatki zbiera tak zwany „labour man”, redaktor działu socjalnego itd.

— Zauważyliśmy, że kilkadziesiąt osób tłoczyło się u drzwi, nie ustępując na krok z zajętej placówki.

— Stałmy również przy drzwiach radzi „Mac”, — jest to konieczność potrzebna, jeżeli chcemy znaleźć się w pierwszych szeregach podczas audjen-

cji. Stylu nie widać nic i mało co słychać.

Nastąpiło nagłe poruszenie: otworzyły się drzwi i natłok osób zamienił się w dziki atak. Każdy rozpychał się łokciami, chcąc znaleźć miejsce sobie. W tłumie straciłem kontakt z naszym przewodnikiem, zbłądowanym pod względem przyjemności „konferencji z prasą”. Runeliśmy na drugie drzwi, po zdołaniu których zebrał się nowy tłum na bieżąco, który postawił nas na dobru miejscu: w drugim rzędzie przy stole prezydenta. Jak dla nowicjuszy: był to wyciecz, godny zaznaczenia. Gabinet prezydenta jest pokojem owałym, ozdobionym gwiazdzistymi sztandarami i miniaturowymi fregatami. Trzy wielkie okna gabinetu wychodzą na ogród Białego Domu. Prezydent siedział odwrócony tyłem do okien, a za nim stało trzech solidnych jegomości, o wyglądzie policjantów, którzy są, może tylko sekretarzami. W każdym razie przyglądali się nam surowo.

Co do prezydenta Roosevelta: uśmiechał się, ukazując wszystkie zęby. Ty siłąkrotnie już opisywano ten uśmiech zarówno w panegirykach, jak i satyrach, zależnie od nastawienia politycznego. Twierdzono z jednej strony, że ocarował Amerykę, z drugiej zaś — upatrywano w nim dowód obłudy.

Nie mogliśmy zgodzić się na to ostatnie zdanie: nie może być człowiekiem małej wartości, kto uśmiecha się tak ciepłym i szczerym rżec można, lojalnym uśmiechem.

Wystarczy przez krótką chwilę przyrzeć się prezydentowi Roosevelto- wi, by znaleźć się pod jego urokiem. Zrazu widzi się tylko jego pociągający uśmiech, ale wkrótce już zwraca uwagę męska energia tego oblicza, o wyso- kiem czoł, pełnem inteligencji, nad któ- rem srebrzą się obficie włosy — i ży- wych, stalowych oczach, które spo- głądają otwarcie w oczy z wyrazem iron- icznej ciekawości.

Nie jesteśmy bynajmniej fanatyczni mi zwolennikami wszystkich zarządzeń prezydenta Roosevelta, lecz przyznać trzeba, że trudno oprzeć się urokowi je- go osobowości.

Prezydent oparty na biurku pomiędzy grubą teką akt i wspaniałą wiazanką czerwonych róż, palit papierosa na dło- gim ustniku. Rzekł krótko:

— Well, gentlemen?

Słowa te wywołały lawinę pytań ze strony dziennikarzy. Złazcza młodzi przedstawiciele prasy upierali się przy poruszaniu zagadnień dla których najwi- deczniej być nie może publicznych roz- wiązań bowiem prezydent Roosevelt u- śmiechał się stale, unikając zasadzek w miarę najlepszej możliwości. Patrząc na to: mimowoli odczuwaliśmy ogrom na sympatię dla biednego „mister Pre- sident”, jak go nazywali: głowy 125 milionów ludzi, który z taką uprzejmo- ścią naraża się na nierozwiązalne pyta- nia całego szeregu niedojrzałych smar- kaczy.

Dzieje się to jednakże wskutek jego własnego żądania. Poprzednik Roose- velta, prezydent Hoover, wymagał, by reporterzy, obecni na konferencjach prasowych, przedstawiali mu

pisemne pytania.

na które odpowiadał tylko w rzadkich wypadkach. Prezydent Roosevelt natychmiast zmienił te zarządzenia po ob- jęciu władzy w Białym Domu.

— Jesteśmy kolegami — rzekł do dziennikarzy — Gawędźmy z sobą po przyjacielsku.

W początkach system ten sprawiał cuda. Prasa amerykańska umiała zachować rozsądne granice, ale szczerem duch yankesów wziął górę. Dziś konferencje z prasą są chaotycznymi zebraniem, a pytania poruszane przez niektórych re- porterów — całkowicie pozbawione sen- su, na przykład:

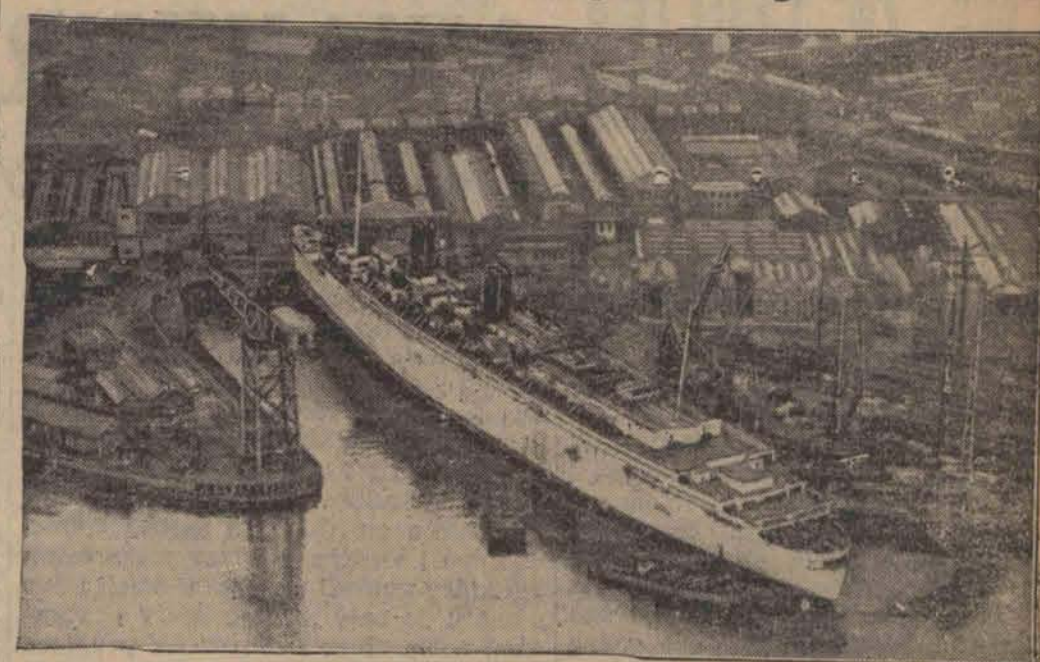
— „Mister President”, dlaczego prze- znaczyl pan cztery miliony na roboty publiczne. Dlaczego nie trzy albo siedem?

Sprawa jest prosta: dlatego, że do rozporządzenia wolne były 4 miliony.

— „Mister President”, czy przyjałby pan pieniądze, gdyby państwa europejskie ofiarowały rozsądną sumę za

drogi.

Największy okręt świata przed wykończeniem

W Clydebank (Anglia) trwają prace nad wykończeniem największego okrętu pasażer- skiego świata „Queen Mary”. Okręt ten o pojemności niespełna 80.000 tonn przewyż- szać będzie ogromem słynną „Normandie”.

Czciciel szklanego bożka woli umrzeć niż rozstać się z kieliszkiem.

Juliusz Van Caneghem, lat 55, z za- wodu drwal, utrzymywał stosunki miło- sne z Marią Vins, rozwiedzioną z Alek- sandrem Duine. Niewiasta miała z pierwszego małżeństwa syna, liczące- go obecnie 18 lat, a z kochankiem dru- gie dziecko, które obecnie ma 3 i pół ro- ku. Van Caneghem mieszkał oddzielnie

i odwiedzał swą kochankę tylko w dzień. W ostatnich czasach drwal za- częł zaglądać często do kieliszka, co się nie podobało p. Vins, która mu z tego tytułu robiła często wymówki, a wresz- cie zakazała mu przekraczać próg do- mu. Van Caneghem nie dał za wygras- t i nachodził w dalszym ciągu dom roz- wódki. Onegdaj doszło między nim a starszym synem kochanki do bójk- i. Van Caneghem był pijany, więc nie mógł podoląć młodzieńcowi. Postano- wił więc się zemścić. Udał się do swe- go mieszkania i wkrótce wrócił z nabi- tą strzelbą. Zastawszy drzwi zamknię- te, drwal strzelił przez drzwi, ale kula nie wyrzuciła domownikom krzywdy. Na ogłos strzałów nadbiegli sąsie- dzi i zaalarmowali żandarmerię. Drwal rzucił się do ucieczki i zbiegł do lasu. Miał on broni przy sobie i naboje. Gdy w pewnej chwili jeden z żandarmów spotkał się z nim oko w oko, Van Can- eghem strzelił do niego, ale chybił. Obe- cnie ślad po nim zaginął i niewiadomo gdzie się znajduje. Żandarmeria urzą- dziła obławę i przetrząsa okoliczne za- rośla.

Myśl, że Europa mogłaby zapłacić dług, wydała się prezydentowi szcze- gólnie zabawna, bo śmiał się szczerze- a z nim wszyscy obecni. Istotnie pełen uroku jest ten opiekun nędzarzy i bie- daków.

Morski.

—00—

ANTONI MARCZYŃSKI

NIEWOLNICA MAHARADŻY

POWIEŚĆ EGZOTYCZNA

STRESZCZENIE POCZĄTKU:

W Kalkucie wysiadł pasażerowie statku „Orissa” wśród których był europeizowany Hindus, miedzianowłosa Europejka i profesor Rundstadten, za którym celnik wysłał dys- kretnie wywiadowcę.

Muni Kaleh otrzymał rozkaz śledzenia miedzianowłosej Polki, która jechała do swe- go brata.

Prof. Rundstadten odnalazł zakonspiro- wanego przywódcę Hindusów, Lohar Barę. Tam spotkał też pretendenta do tronu Birmy księcia Bahadurę.

Hindus Praksas, który wrócił z Europy, był siostrzeńcem Bahadurę.

Bahadur chciał go namówić do walki z Anglią.

Zofia, uratowana spod auta przez ofice- rów angielskich, spędzała czas w ich towa- rzystwie.

Zareczyła się z Robertem Wilkinsem i spędziła wskutek burzy noc w jego domu w towarzystwie rannego Praksasa.

Ojciec Wilkinsa był przeciwny zaręczy- nom.

Zofia postanowiła wyjechać do brata, nie mogąc się spotkać z Wilkinsem.

Razem z nią jechał tancerz Freddy Prado, który ją śledził z ramienia Rudstadtena.

ROZDZIAŁ XIII.

Pobyt w Mandalay trwał cztery dni. Chcac uśpić czujność władz angielskich i otrzymać przepustkę na dalszą podróż Freddy Prado musiał nareszcie poświęcić trochę czasu studiom. dla których rzekomo przyjechał do Indochin. Na brak materiału uskarżać się nie mógł. Mandalay, siedziba ostatnich władców niepodległej Birmy nie posiada wpraw- dzie tylu pomników dawnej świetności kraju, co „miasto ruin”. Pagan, ale jej zabytki są zachowane i utrzymane na- lepiej. Naprzykład pałac królewski, w

którym Anglicy uwięzili i zdetronizo- wali okrutnego Thibawa w roku 1883 wyglądał wciąż tak, jakdyby król opu- ścił go wczoraj zaledwie, a to samo moż- na powiedzieć o „Złotym Klasztorze Kró- lowej”. W nieco gorszym stanie znajdu- je się największa osobliwość miasta, Kuthodaw, skupienie 729-ciu białych ka- pic, otaczających piękną, kamienną pa- gadę, lecz tam Freddy ani nie zajął; jego interesowało przedewszystkiem pa- lac królewski, (i to z różnych wzglę- dów!) w nim więc spędzał ze szkiełkowi- kiem po kilka godzin dziennie.

W dalszą drogę mieli wyruszyć kole- ją, odradzono im to jednak w biurze tu- rystycznym i znowu zalecono parowiec przy tutejszych upałach i braku wago- nów restauracyjnych, oraz bufetów na dworcach, 40 godzin męczarni w pocią- gu odbija się fatalnie na wyglądzie każ- dego pasażera, a Freddy chciał, by Zo- sia była w jak najlepszej formie, kiedy stana przed obliczem księcia Bahadurę. Chociaż więc zależało mu ogromnie na pośpiechu, zrezygnował z jazdy koleją i 29-go sierpnia rano rozpoczęli drugi etap podróży rzeką. Żegluga odbywała się zrazu tak, jak na odcinku Prome- Mandalay, później raz po raz zabiegali im drogę pasma gór. Przy spotkaniu z niemi koryto ławad, przeważnie roz- lanej na dwie mile i niebezpiecznie pły- kiej, raptownie zwięża się w rynnę sze- roka na 60 metrów, zato równie głęboka a jednak z tych rynnien ciągnie się na przestrzeni 56-ciu kilometrów!

Po pięciu dobach podróży wśród najbardziej malowniczych krajobrazów przybyli do Myitkyiny, gdzie Freddy Prado najadł się strachu za wszystkie

czasy. Spędziwszy pierwszą noc w ja- kimś podłym zajeździe, spożywali wła- śnie śniadanie, kiedy do jadalni wkro- ciło kilku kolorowych policjantów z srogi- m wasalem na czele.

— Oto moja przepustka, — niedba- łym ruchem Prado wyjął ów dokument i rzucił go na stół — pozwól sobie jed- nak zauważyć, że wylegitymowano nas już wczoraj, kiedy wysiadaliśmy na brzeg.

— To była zwyczajna kontrola pasa- żerów statku, a teraz...

Freddy zbłądł; te słowa, a przede- wszystkim ironiczne spojrzenia pana komendanta nie wrożyły nic dobrego.

— Państwo jesteście w podróży po- słubnej?

— Tak.

— I zamierzacie spędzić miodowy miesiąc w Chinach?!

— W Chinach? A pocóż ja bym miał jechać do Chin!

— Po co, tego narazie nie wiem. Stwierdzam tylko fakt, że przybyliście państwo tutaj i że Myitkyina jest jed- nym z punktów wyjścia karawan poda- żających do chińskiej prowincji Yun-Nan. Stąd wniosek...

Po wylegitymowaniu Prado i nader drobniagowym egzaminie na temat po- wadów jego przybycia w tak odległą stronę Birmy, wasaty komendant obja- wil chęć osobistego zapoznania się z za- wartością bagażu młodej pary. Przeszli do pokoju Zosi, dokąd przyniesiono rów- nież walizy, jej męża i rozpoczęli się gruntowna rewizja. Żadnych kompromi- tujących „kawalków” Freddy nie wozil ze sobą, a kostiumy, nuty, płyty gram- fonowe, szkiełki, fotografie świadczyły, że młody żonko jest naprawdę tym, za kogo się podaje.

— No i co? Mam wszystko w porzą- dku, czy nie mam?

— Tak by wyglądało, a jednak...

Freddy zrozumiał, że musi natych- miast rozprószyć chmury podejrzeń, ina- czej wasal każe mu wracać do Manda- lay. Zabrał się do tego w taki sposób, że w pewnym momencie przyskoczył do policjanta, który właśnie zaczął prze- glądać jego „dziennik podróży” i wy- rwał mu go z ręki.

— Waa! — krzyknął. — Te zapiski nie obchodzą was nie!

Oczywiście cała uwaga przybyłych skoncentrowała się odrazu na niewin- nym zeszycie.

— Proszę mi to oddać,

— Nigdy! To są moje osobiste zwie- rzenia i...

— Ach, zwierzenia!

— ...i nikt nie ma prawa wdziierać się w...

— Ja swoje prawa i obowiązki znam

— wdziierać się w moje tajemnice!

— Panie, bo będę zmuszony użyć siły!

— Protestuję! To gwałt!

Prado zgrywał się, niczem farma- ceuta w roli bohaterskiego amanta w te- atryku amatorskim na prowincji. Po krótkim szamotaniu się z dwoma poli- cjantami, pozwolił sobie wyrwać swój „dziennik podróży”, poczem „złamany” opadł na krzesło, jęcząc i „wyrwijając sobie włosy”, ku szczeremu zdumieniu Zosi. Tymczasem komendant odebrał z rąk podwładnego „bezcenną zdobycz” o bejbrał ją, a stwierdziwszy, że niemal połowa zeszytu jest już zapisana, skie- rował się ku drzwiom; tak obszerny elabo- rat należało przeczytać gdzieś w spo- koju.

— Nie spuszczać mi tu z oka tej par- ki, — rzekł wychodząc.

Kiedy w półtorej godziny później po- wrócił, był wyraźnie zakłopotany. Sum- nienna lektura „dziennika podróży” wy- robiła w nim przekonanie, że Freddy Prado jest spokojnym turystą, cnapra- da cudzoziemcem, ale ogromnym wielbi- cielem wszystkiego, co angielskie. że poza tem Freddy bynajmniej nie zamie- rza wyjechać do Chin, ale podróżuje po Birnie w towarzystwie młodzieńkiej małżonki, w której jest zakochany do szaleństwa. Złazcza ostatnie zapiski wprost „ociękały” gorącą namietnością a jeden z hymnów pochwalnych na- częsł Zosi był napisany wierszem:

— Sir, jest mi niewypowiedzianie przykro...

Freddy słuchał długiego usprawiedli- wienia się z nadasaną miną, nie dając

poznac po sobie, jak bardzo jest zadowo- lony i dumny z swojego „dziennika po- dróży”, który nietylko naiwną Zosię wy- prowadził w pole tak świetnie. Wkrótce raczył udobuchać się do tego stopnia że zaprosił wasatego komendanta poli- cji na tiffin, gesto zakrapiany alkoholem. Przy tej libacji nareszcie wyszło szy- dło z worka:

— Nie byłbym państwa narażał na te wszystkie przykrości, gdyby nie to, że dzisiaj rano zatrzymaliśmy takie oto doniesienie...

W doniesieniu tem „ktoś życzliwy” radził miejscowej policji, by przesko- dziła pani i panu Prado w zamierzonej przez nich ucieczce do Chin.

— Ależ to pisała ta sama ręka! — rzekła Zofia.

— O, pan zna autora tego anonimu?

— Nie znam, niestety.

— Szkoda. Za wprowadzenie wła- dzy w błąd przeczesaliby chłopaczka pod włos jak się patrzy. A gdybyż to jeszcze był kolorowy, nnnno!

— Taaak? Ach, w takim razie...

Freddy urwał w pół zdania, ugryzł się w język, zamilkł. Znal autora wszyst- kich tych anonimów, był na niego ser- decznie wściekły, zwłaszcza za to dzi- siejsze doniesienie do policji, a jednak nie zdemaskował go. Złaskł się bowiem że to doprowadzi do ujawnienia sto- kroć większego przestępstwa tej samej oso- by, jakim było otrucie Jana Bortoloti- Halskiego! A czyż trudno przewidzieć następstwa? Śledztwo, konfrontacje, gło- śny proces, żer dla brukowej prasy i wszystkie oczy zwrócone na główną bo- haterkę dramatu, na siostrę zamordowa- nego kierownika plantacji, na Zosię! Nic tego Freddy pragnął uniknąć za wszelką cenę: jednym z warunków powodzenia jego lotrowskiego planu było to, by Zo- sia zniknęła „z pola widzenia władz an- gielskich” niespostrzeżenie, więc nie miało najmniejszego sensu wyrażać jej teraz popularność przez wywiekanie sprawy otrucia Jana...

(D. c. n.)

ECHA ZE STOLICY

Widok Warszawy w kilku wierszach

Do komisariatu rzadu na m. stol. Warszawa coraz częściej dochodzą skarżące, że pieczywo dostarczane jest przez miejscowe piekarnie w warunkach niegigienicznych, w brudnych, otwartych koszach, pozbawionych wszelkich urządzeń sanitarnych, pozostawianych bez dozoru, a przenoszeniem pieczywa do sklepów za pomocą sił woźniczych, nie personel sklepowy. Wobec tego p. komisarz rzadu wystosował do cechu piekarzy m. stol. Warszawę pismo, w którym zwraca uwagę, że w myśl obowiązujących rozporządzeń, kosze i wszelkie inne przrządy do rozwożenia i roznoszenia pieczywa powinny mieć przykrywy, być utrzymane w czystości i nie mogą być używane do żadnych innych celów. Nie wolno przenosić pieczywa w rekach z wozów i koszy do miejsca sprzedaży, pozbawionej woźnicza nie może spełniać czynności pracownika rozwożącego pieczywo do miejsca sprzedaży, zdjąć załadować się do wozu i koni, nie może podczas pracy przestępować czystości. Organ sanitarny i policja zwracać będą uwagę na nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych i pociągają winnych do odpowiedzialności karniej. Zarząd cechu piekarzy m. stol. Warszawę zapomniał przez rozesłanie okólników wszystkim członkom cechu z tym pismem. Po tem w celu omówienia tych zagadnień najbliższych dniach odbędzie się konferencja w wydziale zdrowia komisariatu rzadu, na której cech poruszy sprawę sanitarnych warunków ulicznej sprzedaży pieczywa z koszy oraz nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych przez nielegalne warsztaty pracy.

W imieniu mieszkańców Zaczysa, Lejkipola, Lewinowa, Elsnerowa i Osiedla Żółtówków now. warszawskiego Zarząd powziął uchwałę obywateli kolonii Zaczysa gm. Bródno, now. warszawskiego, wrócić się do warszawskiego wydziału powiatowego z prośbą o uruchomienie stałej komunikacji autobusowej na trasie Warszawa — Praga — Zaczysa. Wzrost Rządowiński położony jest teraz na nowopowstałych osiedlach, zamieszkałych przez przeszło 10.000 mieszkańców, którzy zmuszeni są jedynie korzystać z komunikacji kolejki Młoczyńskiej. Po drodze to nie tylko strata czasu, ale niejednokrotnie narażenie na narażenie na niebezpieczeństwo utraty życia gdy jazda, spowodowana przepełnieniem odbiwa się na stacjach wagonów. Szosa Rządowińska została zabrukowana kostką kamienia co ułatwiłoby realizację projektu. W tym czasie na omawianej trasie kursowały autobusy państwowych zakładów przemysłowych z czasu przebiegu tych linii przez P. K. P.

Tramwajowe bilety miesięczne

zi. 22.50

uż do nabycia

Wagons-Lits-Cook, Piotrkowska 68.

ARMANDA DORNIER.

DWA DOME

Dziesiąta godzina bity na zegarze, kiedy zadzwonił do mnie stary doktor Charagne, serdeczny mój przyjaciel, który nosił mnie na rękach przed dwudziestu laty.

— To ty, Juleczko? Będę dziś w pobliżu waszego domu. Czy nie zrobisz ci różnicy, jeśli wpadnę na śniadanie do was?

— Wiesz dobrze, że absolutnie żadnej, drogi doktorze. Przeciwnie, przyjemność wielką. Gotowa nawet jestem wzamian za dobrą tę myśl przebaczyć panu doktorowi długą jego nieobecność u nas.

— Doskonale zatem. Leczcie o wpół do pierwszej na mnie.

Lecz pierwsza godzina minęła już dawno, a doktora Charagne jak nie było tak nie było.

Mąż mój niecierpliwił się trochę, podczas gdy ja, przyzwyczajona do niesystematyczności drogiego staruszka, czekałam z rezygnacją.

Nie pamiętam bowiem, by doktor Charagne, człowiek roztargniony i wielki fantasta, był kiedykolwiek punktualny. Zawód zaś jego dostarczał mu dość sposobności do nietrzymania się godziny, by nie nadużywał ich czasami.

— Kiedy jak kiedy, ale dziś wytłumaczony jestem absolutnie — zawołał zjawiając się wreszcie, jakgdyby uprzedzając wyniki, których spodziewał się słuszenie — wytłumaczę wam zaraz przyczynę mej niepunktualności.

— Czy warta słuchania, — zauważyłam z uśmiechem biorąc go pod rękę.

— Osiadłszy sama, pieszczotko moja. W ra-

KRATECZKI

AWANTURA W CELI.

Niespokojny aresztant.

Ponieważ jestem człowiekiem słownym dotrzymuję mego przyrzeczenia że wrócić jeszcze do „spraw” urlopowych czyli do opisu przeżyć człowieka, który stara się jaknajkorzystniej spędzić urlop i zazwyczaj wpada. Naturalnie wypadnek taki zdarza się najczęściej w pensjonacie, uosabiającym, jak już pisałem, ciętelnicę i gramofon.

Szał ciętelnicowy wraz z uderką gramofonową nie dopełnia jednak całości cierpienia i kielicha gorzkości nieszczęśliwej, który umówił się z właścicielką pensjonatu na cały miesiąc zgóry i zamknął sobie drogę odwrotu. W pensjonacie bowiem znalazł się zawsze kilku dziwnych ludzi, którzy grają w karty. Jeśli urlopowicz również gra, sytuacja od razu, od pierwszej chwili jest jasna, jak słońce, którego tego lata nie było, gość ma już zajęcie na cały miesiąc i nie obchodzi go ślota chłód czy upał. On gra. Przed obiadem i po obiedzie, przed kolacją i po kolacji. Naturalnie w bridża. W przerwach, w porze posiłków, szeroko i głośno dyskutuje się, że ten jest idjota bo przeliczył, a ów durniś, bo niedoliczył, a mógł zagrać szlenika i skończyć.

Niestety, nikt z graczy nie chce skończyć z własnym życiem i zamiast popelić od razu samobójstwo, urlop płynie pod znakiem dwóch bez atutu czy czterech w trefle. Rzecz prosta, że zawsze trzeba szukać czwartego do brida, którym z natury rzeczy jest bridżowy analfabeta, który dopiero „wprawia się”. Niełatwo może wprawia się w grę brida, ile w cierpliwe wysłuchiwanie obelżywych epitetów, jakich nie szczędzą mu partnerzy. Biedactwo takie stara się jak może po skończonej partii zawsze pytać: — No jak ja już gram?

— Hm, nieźle — odpowiada partner — zupełnie nieźle, tylko możeby się pan naumiał także grać i w... brida.

Biedactwo jest zmiażdżone ta pogarda partnerów i czasami na dzień — dwa obraża się i zamiast kart, rozpoczyna poszukiwanie towarzyszek pięknej, aby wspólnymi siłami dobrać jakoś do końca urlopu. Gdy miasteczko znajduje się niedaleko „urlopowej” miejscowości, pan Jan czy Kalasanty umawia się z paną na Irena czy Wandą i wymyślając się przed plotkarskimi języczkami co starszych sąsiadek — urlopowicze ucieka od pensjonatu, by zdala od „swoich”, w zaciszu cichej kawiarenki snuć nie flirtu — jak to pięknie powiedział kiedyś jakiś poeta.

Wchodzi więc do kawiarenki. Spowodu krzyzysu „on” stara się oszczędzać i zamawia dwie pół czarnej. Ona jednak, po ciętelnicie w pensjonacie jest filuterna — Oooo, pan jest zbyt pewny siebie... Może zdaje się panu, że pół czarnej wystarcza, aby mnie zadowolę?

— Panie starszy, proszę dla pani całą czarna — woła zdecydowanie amant.

ZDEMOLOWANE WIEZIENIE.

Czuje, że z tym urlopem nie skończy. Ale jeszcze tylko raz, jutro, napiszę o nim, już „zakochanie” — a narazie w dwóch słowach sprawa:

Policja „zamknęła” za nieznane nam bliżej przestępstwo 28-letniego Antoniego Kosińskiego, w areszcie policyjnym i komisariatu. Kosiński zaczął się awanturować, zerwał z okna siatkę drucianą itp. i Sąd Grodzki orzekł wobec tego, że Antoni Kosiński posiedzi 7 dni w areszcie.

Jorzy Krzecki.

Pociąg popularny do WARSZAWY

na mecz piłkarski POLSKA-AUSTRIA w dn. 6 października

Zapisy WAGONS-LITS-COOK, Piotrkowska 68.

WOJNA O DRUTY

między żydami a.. elektrownią.

Z Olkusa donoszą:

Żydzi olkuszcy od dłuższego czasu żyją w podnieceniu. Chodzi o sprawę nie bielejską, t. zw. „Ejruw” czyli drut, który wedle przepisów talmudycznych otaczać ma w czasie szabasu miejsce zamieszkania starożytnych. Drugi ten ma znaczenie symboliczne i w wielu miejscowościach polskich, nawet w miastach przeciętnych jest między domostwami. W razie jego braku, żydom nie wolno podczas szabasu wchodzić z

mieszkań. Walka o „Ejruw” w Olkusu prowadzona była dotychczas na terenie radw. miejskiej. Ostatnio wkroczyła w tę sprawę.. elektrownia.

Okazało się bowiem, że żydzi dla przeprowadzenia „Ejruwu” wykorzystali wali słup linii wysokiego napięcia z elektrowni jaworznickiej. Elektrownia, obawiając się wypadku poleciła druty zdjąć.

Jak się zakończy wojna elektrowni z żydami — niewiadomo.

z czym przyszedł właściwie.

— Wnoszę, a priori, że pobyt w Vichy zrobiłby panu dobrze — zaopiniował szukając w myśli sposobu skłonięcia do postawienia rzeczy jasno.

— Nie mogę, niestety, wyjechać z miasta... — odparł rozkładając bezradnie ręce. — Dlaczego? — podchwyciłm zdziwiony. Znałem bowiem jego pomysły finansowej sytuacji.

— Jestem związany... Nie mam swobody ruchów... Interesy... Rozumie pan... — bąkał Martinet z miną zakłopotaną. Ja wszakże nie rozumiałem wcale, a wiedząc z doświadczenia, że stanowczość bezwzględna, granicząca z brutalnością nieledwie, jedynym jest najczęstszym środkiem do rozwiązania ludziom niezdecydowanym języka, zażądałem kategorycznie absolutnej szczerości od pacjenta, stawiając ją za warunek zajęcia się mego jego zdrowiem.

Milczał długo, aż wreszcie głosem smutnym i z nisko spuszczonej głową odpowiedział mi dzieje swego życia:

— Przyszedłem, panie doktorze, po radę właściwie, jak mam wyjść z sytuacji, w jakiej znajduję się od lat i nie widzę jej końca. Choroba moja wywołana jest niemożliwością warunkami mego życia, których nie jestem w stanie zmienić... Pan doktor ma tyle doświadczenia...

Tu pan Martinet zamilkł wpadając w zdumienie.

— Mów pan szczerze — odezwałem się ze współczuciem, przeczuwając jakąś tragedię, na którą trudno będzie znaleźć lekarstwo.

— Naturalnie, panie doktorze. Otóż kiedy rodzice moi postanowili przed piętnastu laty ożenić mnie z Marią Bierlitz, posadzą, miłą i bogobojną panną, nie wiedzieli, że miałem

Jaka matka, taka córka.

Echa smutnego dramatu w Truskawcu

Z Truskawca donoszą:

Jak już podaliśmy w Truskawcu przy ul. Stebnickiej zamordowany został siekiera 45-letni wiertacz Stanisław Tenerowicz. Wedle początkowych dochodzeń mordercą jest 17-letni syn Bronisław uczeń VI. kl. gimnazjum państwowego w Drohobyczu. Istnieje też przypuszczenie, że żona zamordowanego była pomocnicą tej zbrodni, o czym dowodzą ślady duszenia na szyi zamordowanego. Żona broni się tem, że chwyciła męża za szwie i

poczęła go dusić, ale we własnej obronie. Niemniej przeto wśród mieszkańców Truskawca krąży wersja, że główna morderczynią jest sama żona zamordowanego Marija, a dzieci chcąc ją odciążyć przyjmują winę na siebie.

Sekcja zwłok wykazała, że czaszka została zupełnie zdruzgotana, a mózg rozlał się po podłożu. Tenerowicz uchodził za bardzo porządnego i pracowitego

człowieka. Uczestniczył codziennie do pracy, idąc pieszo około 8 km., a zarabiał miesięcznie 300 zł. Z zaoszczędzonych pieniędzy wybudował sobie własny dom i urządził ładne gospodarstwo. Jak już podaliśmy Tenerowiczowa jako ładną kobietę cieszyła się względami u mężczyzn i na tle zazdrości małżeńskiej dochodziło do kłótni. Wedle pogłoszek żona zamordowanego miała przepuścić w czasie kilkudniowego pobytu we Lwowie

około 700 złotych

i dlatego mąż czynił jej uwagi, które doprowadziły do kłótni, a następnie do mordu. Innych świadków mordu oprócz dzieci i żony niema, wobec tego definitywne szczegóły wyjaśni śledztwo.

Podobna śmierć zginął mąż matki Tenerowiczowej. Matka Tenerowiczowej jeszcze przed wojną zamordowała swego męża. Mord w Truskawcu jest w dalszym ciągu tematem żywych rozmów i komentarzy.

RADJO-KACIK.

DZIŚ, dnia 27 września wieczorem:

RASZYN.
15.15 Przegląd giełdowy
15.25 Wiadomości o eksporcie polskim
15.30 Muzyka lekka z płyt
16.00 Pogadanka dla chorych — ze Lwowa
16.15 Koncert w wykonaniu orkiestry Tad. Sereyńskiego ze Lwowa
16.45 Chwilka pytań — dla dzieci starszych
17.00 „W wytwórni surowic i szczepionek”, raport
17.15 Minuta poezji
17.20 Recital skrzypcowy Szymona Bakmana
17.50 Poradnik sportowy
18.00 Wesoła audycja muzyczna
18.30 Pogadanka aktualna
18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy
18.45 Koncert reklamowy
19.00 Skrzynka rolnicza
19.10 Program na dzień następny
19.15 Biuro studiów rozmawia ze słuchaczami P. R.
19.25 „Purytanie” — opera w 3-ach aktach Belliniego
W przerwie I.: Dziennik wieczorny
W przerwie II.: Obrazki z Polski współczesnej
22.10 Wiadomości sportowe lokalne
22.15 Wiadomości sportowe ogólne
22.25 Muzyka lekka z płyt
22.45—23.30 Muzyka taneczna w wykonaniu orkiestry P. R.
W przerwie o godz. 23.00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej

ŁÓDŹ, jak Raszyn, z wyjątkiem:

13.35 Wesoła muzyka i scenki ludowe — z płyt
15.12 Przegląd giełdowy łódzki
18.30 Pogadanka p.t. „Czuwamy nad dzieckiem” — wygłosi nac. T. Wisławski
18.40 O wszystkim potrażli
18.45 Koncert reklamowy
19.00 Seready — z płyt
19.10 Program na dzień następny
22.10 Wiadomości sportowe lokalne

SOBOTA, dnia 28 września.

RASZYN.
6.30 Pieśń poranna
6.35 Pobudka do gimnastyki
6.34 Gimnastyka
6.50 Muzyka z płyt
W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny

7.50 Program na dzień bieżący
7.55 Parę informacji
8.00 Audycja dla szkół
8.10 Przerwa
11.57 Sygnał czasu
12.00 Hejnał
12.03 Dziennik południowy
12.15 Koncert zespołu T. Sereyńskiego
13.25 Chwilka dla kobiet
13.30 Przerwa
14.30 Utwory fortepianowe z płyt
15.00 „Kłopoty redaktora” — odczytanie humoryst. Bolesława Prusa
15.15 Przegląd giełdowy
15.25 Nasz handel morski
15.30 Koncert w wykonaniu orkiestry P. R.
16.00 Lekcja języka francuskiego
16.15 Utwory na gitarę w wykonaniu M. Żywotowskiego
16.30 Skrzynka techniczna
16.45 „Cała Polska śpiewa” — koncert z Poznania
17.00 „Walka z bezrobociem i marnotrawstwem pracy” — odczyt
17.15 Nowości z płyt
17.45 „Rak rzeczy” — pogadanka
17.50 „Lublin” — pogadanka
18.00 Teatr Wyobraźni ze Lwowa
18.30 Przegląd wydawnictw
18.40 Pogadanka społeczna
18.45 Muzyka z płyt
19.10 Program na dzień następny
19.20 Koncert reklamowy
19.35 Wiadomości sportowe lokalne
19.40 Wiadomości sportowe ogólne
19.50 Pogadanka aktualna
20.00 Muzyka lekka w wykonaniu orkiestry A. Furmańskiego
20.45 Dziennik wieczorny
20.55 Obrazki z Polski współczesnej
21.00 Audycja dla Polaków z zagranicy
21.30 Audycja z Krakowa
22.00 Koncert orkiestry P. R.
22.00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej
23.05—24.00 Muzyka taneczna w wykonaniu orkiestry P. R.

ŁÓDŹ, jak Raszyn, z wyjątkiem:

13.30 Walce z filmów dźwiękowych (płyty)
14.25 Przegląd giełdowy łódzki
18.30 Odczyt p. t. „Łódź nowa” — wygłosi red. W. Wagner
18.40 Pogadanka p.t. „Rodzina policyjna w Łodzi” — wyg. p. Niedzielska
18.45 Polskie pieśni ludowe z płyt
19.10 Program na dzień następny
19.20 Koncert reklamowy
19.35 Wiadomości sportowe lokalne

kochankę. Była nią pracownica igły z zawodu, młoda, ładna, głupia trochę dziewczyna. Kochała mnie bez pamięci. Tak przesadnie, nieumiarowanie nawet, że bez wielkiej przykrości myślałem o zerwaniu z nią.

Nie mając jednak dość odwagi na ostateczne rozmówienie się z Magdaleną, zwlekałem z tem aż do dnia moich zaręczyn. Zastawczy ja wówczas cierpiącą, nie chciałem jej robić przykrości. Kiedy zaś w parę dni po ceremonii, zdecydowany położyć koniec niewyrażnej mej sytuacji, udałem się do Magdaleny po raz ostatni, jak obiecywałem sobie — biedaczka rzuciła mi się z głośnym łkaniem na szyję, oznajmiając, że jest w omdleniu i stanie. Coby pan doktor zrobił na moim będam miejscu?

— Nie wiem... Sytuacja pańska bardzo była trudna w istocie... — bąknąłem w odpowiedzi.

— Prawda? — podchwycił Martinet podnosząc tragiczny wzrok na mnie — zdawałem sobie jasno sprawę, że nie mogło być mowy o zerwaniu z narzeczoną moją. O narażeniu nie tylko jej, lecz i dwóch ogólnie znanych i szanowanych rodzin na skandal. Lecz nie miałem również sumienia pozostawić kochanki swemu losowi. Nie pozostało mi tedy nic innego, jak żyć życiem podwójnym, dzieląc je między dwie kobiety i nie wstydząc się ani jednej ani drugiej w istony stan rzeczy.

Wszystko szło jako tako póki Magdalena nie została matką. Od owej chwili sytuacja moja komplikowała się z każdym rokiem coraz bardziej. Żona moja nie dała mi dzieci, doktorze. Kochałem więc i kochał syna mego nad życie. Małec, podrosłszy, dziwił się widując mnie i żaćko. Płakał rzewnie przy każdorazowym rozstaniu. Zmuszony byłem często kłaść na karb koleżeńskich jakichś

zebrań i bankietów nieobecność moją w domu, by móc od czasu do czasu przynajmniej zjeść obiad i spędzić wieczór z synem i jego matką. A czasem udało się, że spożywszy obiad w domu pod pozorem partii bilardu lub spaceru — żera moja, chora na serce, nie mogła dużo chodzić — szedłem na obiad do kochanki, a ponieważ zarówno Marja jak i Magdalena, dbały o dogodzenie podniebieniu memu, raczyły mnie ulubionymi potrawami, zdarzało się nieraz, że jadłem kłiszkę dajmy nato, smakowały ongiś dla mnie — cztery razy na tydzień. Dziś... wstręt mam do niej, panie doktorze.

Mąż mój i ja parsknęliśmy śmiechem milowoli.

— Nie przeczę — ciągnął doktor Charagne dalej, że dużo jest komizmu w całej tej sprawie, fakt jednak faktem, że nieszczęśliwy Martinet umarł z niestrawności, z przejadania się poprostu. Z kataru kiszek wywalała się krwawa dżajza, z którą walczyłem daremnie.

— I... co za ironia losu, wyobraźcie sobie: to, z czym Martinet krył się w obawie skandalu i scen przez całe życie, wyszło na jaw po jego śmierci. W testamentie bowiem znalazł swego syna, robiąc go głównym swoim spadkobiercą. Co z tego wyniknie, niewiadomo. Proces prawdopodobnie.

— Jeśli wdowa jest rozsądną kobietą — zauważył mój mąż — uszanuje ostatnią wolę swego męża. Jedyny to zresztą sposób zatuzowania sprawy jako tako.

Doktor Charagne zwrócił się, wzruszając ramionami, do mnie:

— Powiedz mężowi swemu, Juleczko, że stanowczo nie zna kobiet, i że biedny Martinet znalazł je lepiej od niego widocznie.

Tum. I. S.

SPORT

Jaki mecz?... Jakiego pobicia?...

Oficjalne wyjaśnienie niemieckiej agencji.

W tych dniach prasa czeska podawała wiadomości, że w Raciborzu odbył się mecz piłkarski pomiędzy drużyną niemiecką i polską z Rybnika, przemytu w meczu tym jeden z polskich — żyd Baumgartner miał być tak dotkliwie pobity przez publiczność niemiecką, że po przewiezieniu go do szpitala zmarł w wyniku odniesionych ran.

W sprawie powyższej Niemieckie Biuro Informacyjne przesyła nam następujące wyjaśnienie:

„Prasa zagraniczna przyniosła wiadomość, pochodzącą z Pragi, według której na meczu piłkarskim pomiędzy drużyną polską i niemiecką w Raciborzu 21-letni obywatel polski żyd Edmund Baumgartner miał być przez publiczność niemiecką tak ciężko pobity, że w wyniku odniesionych ran zmarł w drodze do szpitala.

„Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że w Raciborzu i okolicach nie odbył się w ostatnich czasach netykto mecz drużyn polskich i niemieckich, lecz wogóle nie miało miejsca.

Żadne spotkanie piłkarskie niemieckich z zagranicznymi. Poszukiwania przeprowadzone za polskim żydem Edmundem Baumgartnerem nie dały wyniku.

„Wiadomość praska, która przez swoje szczegółowe dane wydawała się wiarygodna, została całkowicie zmyślona“.

—00—

W PONIEDZIAŁEK WIECZOREM ma być ustalona reprezentacja.

W dn. 6 października br. o godz. 12-iej w południe odbędzie się mecz mistrzostw meczu piłkarski Polska — Austria.

Slawa, jaką cieszą się Austriacy w sporcie piłkarskim niewątpliwie ściąganie na mecz rzesze widzów, tembardziej, że będzie to jedyny w tym sezonie występ polskiej reprezentacji piłkarskiej w Warszawie, gdyż wszystkie inne nasze spotkania międzynarodowe odbyły się bądź poza granicami państwa bądź w innych naszych miastach, a pozostałe jeszcze do rozegrania mecz z Rumunją odbędzie się w Bukareszcie.

Skład naszej drużyny ustalony będzie w poniedziałek wieczorem. Prawdopodobnie bez zmiany pozostanie nasze formacje defensywne, natomiast reorganizacji ulegną ataki w którym prawdopodobny jest udział Matiasa i Smocka.

Gracze, wyznaczeni do reprezentacji przybędą do Warszawy już 3 października i rozegrają spotkanie treningowe z jedną z drużyn warszawskich.

Sędzią meczu będzie Łotysz p. Redlichs. Na mecz PZPN organizuje tanie przejazdy kolejowe do Warszawy z większych miast polskich.

—00—

W oficjalne wyniki mistrzostw strzeleckich m. Pabianic Na pierwszym miejscu Związek Oficerów Rezerwy.

W Pabianicach odbyły się konkurencje w strzelaniu o mistrzostwo strzeleckie drużynowe i indywidualne m. Pabianic.

Do mistrzostw zgłosiła się rekordowa liczba strzelców oraz drużyn sportowych, wyłonionych przez poszczególne organizacje i stowarzyszenia.

Według dotychczasowych obliczeń mistrzem drużynowym strzeleckim m. Pabianic na rok 1935 została drużyna Związku Oficerów Rezerwy Koło w Pabianicach. Drugie miejsce i tytuł wicemistrza drużynowego zdobyła drużyna Związku Podoficerów Rezerwy Oddział w Pabianicach. W konkurencji indywidualnej najlepsze wyniki osiągnął p. Michel z kl. sp. Kruszczyński przed Policjantem Klubem Sportowym.

Wobec złożenia wielu odwołań i sprzeciwów, które muszą być rozpatrzone przez specjalną komisję, ostateczne wyniki wiadomości będą dopiero po kilku dniach.

—00—

CAŁA ŁÓDŹ PODZIWIAC BĘDZIE.

Już jutrzejsze tj. w niedzielę 29 września odbędzie się w parku helenowskim zapowiadany koncert popisy orkiestry podwózkowych.

Koncert składać się będzie z utworów po ważnych lekkich i tanecznych.

Ze względu na niskie ceny biletów wejścia po 85 i 50 gr. należy przypuszczać, iż cała Łódź wykorzysta tę okoliczność i pospieszy gromadzić do Helenowa by podziwiać tak ciekawą atrakcję sezonu.

—00—

Sport w kilku słowach.

W dniu wczorajszym zarząd Krakowskiego OZPN-u nadesłał pod adresem ŁOZPN-u pismo, w którym tłumaczył, iż nie wiedział, że mecz ŁKS-u z wiedeńskim Hakoahem odbędzie się w sobotę 5 października, wobec czego zmienia swą poprzednią decyzję i gotów jest grać z reprezentacją Łodzi w Krakowie. Ponieważ ŁOZPN zaakceptował ponowną propozycję Krakowa, mecz międzykrajowy Łódź — Kraków dojdzie ostatecznie w dniu 6 października na terenie Krakowa do skutku. Jak się dowiadujemy kpt. zw. ŁOZPN-u p. Cyli ustalił reprezentację naszego miasta na mecz z Krakowem po niedzielnym meczu ligowym ŁKS — Legia oraz meczach o mistrzostwo klasy A.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się na boisku WKS-u o godz. 15-iej decydujący mecz o wejście do klasy B między Konstantynowskim Klubem Sportowym a Turmem z Ozorkowa. Ponieważ w finałach każda z drużyn odniosła po jednym zwycięstwie ŁOZPN zarządził obecnie trzecią ostateczną rozgrywkę na neutralnym terenie. Mecz ten toczy się będzie aż do rezultatu, przyczem zwycięzca zagra w meczach o wyższej klasy. Wraz z zainteresowanymi klubami wybierają się do Łodzi liczne rzesze sportowców z Konstantynowa i Ozorkowa.

„Dzień sztafet“ w Łodzi, który organizuje w nadchodzącą niedzielę ŁOZLA na stadionie przy Al. Unii o mistrzostwo okręgu łódzkiego zapowiada się b. ciekawie, gdyż już dotychczas zostało zgłoszonych ponad 20 zespołów sztafetowych klubów: WKS, Geyer, IKP, ŁKS, Zjednoczone, Bortu, Sokół. Poza tym zapowiedzieli udział w tych sztafetach kluby: Unon Touring, Wima SKS i in. Zaznaczyć przytem należy, że nie które kluby jak ŁKS, IKP zgłosiły po kilka sztafet. Ze względu na silną obsadę poszczególnych sztafet zostanie zastakowany cały szereg dotychczasowych rekordów okręgowych.

ŁKS otrzymał propozycję na tournée po Francji w dniach 22, 25 i 26 grudnia, gdzie grałby z drużynami ligowymi Północnej Francji i drużynami emigracji.

Mecz piłkarski Polska — Belgia odbędzie się przypuszczalnie dopiero w maju roku przyszłego. Mecz ten miał się odbyć 1 bm. w Brukseli, ale spowodowi śmierci królowej Astridy został w ostatniej chwili odwołany.

Estoński Zw. Piłki Nożnej zaproponował zarządowi PZPN rozegranie zawodów Polska — Estonia w dniu 6 października w Poznaniu. W tym samym dniu pierwszy garnitur Polski grać będzie jak wiadomo w Warszawie z Austrią.

Warta grać będzie na Wielkanoc z reprezentacją Brukseli w Brukseli a na Zielone Świątki w Poznaniu.

—00—

POLSKI CZERWONY KRZYŻ PRZY PRACY

Odbiły się okresowe posiedzenia Komitetu Okręgowego PKK w Łodzi Na początek obrad odbyły się uzupełniające wybory do prezydium komitetu. Sprawozdanie z działalności oraz kasowe za I-sze półrocze bieżącego roku złożył Inspektor Okręgu ptk. Serafinowicz. W dalszym ciągu posiedzenia odbyły się wybory do nowego Zarządu Okręgowego, kadencja którego trwa 3 lata. Do Zarządu Okręgowego zostali wybrani następujące osoby: dyr. Z. Fiedler — prezes, dyr. Fr. Micheja — I-szy wiceprezes, dyr. J. Ring — II-gi wiceprezes, sędzia H. Konarski — sekretarz, dyr. St. Podciechowski — skarbnik, plk. Dr. M. Marx — szef sanitarny, dr. J. Szustrowa — przewodnicząca sekcji Siostr, dr. F. Skusiewicz — członek Zarządu, plk. J. Gabrys — członek Zarządu.

—00—

WYSTAWA AKWARIJOW I TERRARIJOW.

Niedziela ostatnim dniem wystawy akwarijowej i terrarijowej.

Zorganizowana przez Łódzkie Towarzystwo Miłośników Akwarij i Terrarij wystawa, trwać będzie jeszcze do niedzieli 29 bm. włącznie.

W niedzielę, jako w ostatnim dniu wystawy rozłożonych będzie między posiadaczy mi numerowanych katalogów 20 premii w postaci akwarij i terrarij, które oglądać można na wystawie.

Dochód przeznaczony na budowę Akwarium Społecznego w Łodzi.

—00—

Co nas po pracy rozweseli?

Teatr Miejski — To więcej niż miłość
Teatr Popularny (ul. Ogrodowa 18) — Życie jest skomplikowane
Adria — Zuzu
Casino — Mała mateczka
Corso — 1) Złodziej serc; 2) Zemsta pana X.
Czary — Z pamiętnika detektywa
Europa — Wyprawy krzyżowe
Grand — Kino — Dwie Joasie
Metro — Zuzu
Miraż — Moskiewskie noce
Przedwiośnie — Nie chcę wiedzieć kim jesteś
Palace — To lubia mężczyźni!
Raketa — Powrót Frankensteina
Sztuka — Julka
Zachęta — Siostra Marta jest szpiegiem

—00—

Co zgotować jutro na obiad?

Zupa ogórkiwa, potrawka cielęca z ryżem, Omlet ze szpinakiem.

—00—

Życie ekonomiczne. BAWELNA.

NOWY JORK: loco 10.85, październik 10.47, listopad 10.48, grudzień 10.50 — 51
LIVERPOOL: loco 6.39, wrzesień 6.03, październik 5.88, listopad 5.77
EGIPSKA: loco 8.45, październik 7.96, listopad 7.99, styczeń 7.82
BREMA: loco 13.13, październik 11.56, grudzień 11.63, styczeń 11.65

Waluty, dewizy i akcje

Dewizy — niejednoznaczne.
Zebrane giełdy pieniężne cechowały nastroj zmienny przy obrotach ożywionych.

Dla papierów państwowych — tendencja zmienna.

Dział papierów państwowych był dość ruchliwy, nastroj panował niejednorodny z odzieniem słabszym.

Papiery procentowe.

Budowlana 40.75, Inwestycyjna 111.75, Konwersyjna 68.00, Dolarowa 1919-20 r. 81.75, Stabilizacyjna 1927 r. 63.75

Mocniejsze usposobienie dla akcyj.

Na zebraniu giełdy akcyjnej panował nastroj mało ożywiony, przedmiotem transakcji oficjalnych były trzy gatunki papierów dywidendowych.

Bank Polski 91.75 — 92.00, Ostrowiec serja B 15.75, Norblin 33.00

Turystyczny pociąg popularny do Ustrzyk na Podkarpaciu

na zawody szybowcowe odjazd 4. X. rb. — powrót 7. X. rb
przejazd tam i powrót **zł. 15.80**
w pociągu miejsca sypialne, materace, poduszki
Informacje i zapisy w Polskim Biurze Podróży ORBIS ul. Piotrkowska 65.

WINSZUJEMY

Jutro: Wacławowi
Wschód słońca 5.29
Zachód słońca 17.27
Długość dnia 12,00
Ubyło dnia 4,28
Tydzień 38.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Nauczycielka: Prosimy o podanie do wiadomości redakcji swego nazwiska i adresu.

Komu się szczęście uśmiechnęło?

Pełna tabela wygranych XXXIII Loterii Państwowej.

NAGRODY POCIESZENIA PO 50 ZŁ.

II CIĄGNIENIE.

642 751 633 78 520 874 2191 238 409 903 72 3125 237 322
75 535 1235 47 800 221 119 257 522 89 664 816 37 97 885
5015 112 355 6068 7295 708 8100 68 263 324 551 698
715 861 9055 122 320
10532 74 450 60 845 11049 138 82 237 94 325 35 704
940 64 12054 69 121 534 85 723 973 13153 345 403 480 14020
100 22 39 344 83 483 667 893 535 12529 385 473 98
662 565 16005 672 77 780 953 17396 468 369 805 942
97 18799 898 19158 646.

Komu się szczęście uśmiechnęło?

Pełna tabela wygranych XXXIII Loterii Państwowej.

NAGRODY POCIESZENIA PO 50 ZŁ.

II CIĄGNIENIE.

642 751 633 78 520 874 2191 238 409 903 72 3125 237 322
75 535 1235 47 800 221 119 257 522 89 664 816 37 97 885
5015 112 355 6068 7295 708 8100 68 263 324 551 698
715 861 9055 122 320
10532 74 450 60 845 11049 138 82 237 94 325 35 704
940 64 12054 69 121 534 85 723 973 13153 345 403 480 14020
100 22 39 344 83 483 667 893 535 12529 385 473 98
662 565 16005 672 77 780 953 17396 468 369 805 942
97 18799 898 19158 646.

Komu się szczęście uśmiechnęło?

Pełna tabela wygranych XXXIII Loterii Państwowej.

NAGRODY POCIESZENIA PO 50 ZŁ.

II CIĄGNIENIE.

642 751 633 78 520 874 2191 238 409 903 72 3125 237 322
75 535 1235 47 800 221 119 257 522 89 664 816 37 97 885
5015 112 355 6068 7295 708 8100 68 263 324 551 698
715 861 9055 122 320
10532 74 450 60 845 11049 138 82 237 94 325 35 704
940 64 12054 69 121 534 85 723 973 13153 345 403 480 14020
100 22 39 344 83 483 667 893 535 12529 385 473 98
662 565 16005 672 77 780 953 17396 468 369 805 942
97 18799 898 19158 646.

Komu się szczęście uśmiechnęło?

Pełna tabela wygranych XXXIII Loterii Państwowej.

NAGRODY POCIESZENIA PO 50 ZŁ.

II CIĄGNIENIE.

642 751 633 78 520 874 2191 238 409 903 72 3125 237 322
75 535 1235 47 800 221 119 257 522 89 664 816 37 97 885
5015 112 355 6068 7295 708 8100 68 263 324 551 698
715 861 9055 122 320
10532 74 450 60 845 11049 138 82 237 94 325 35 704
940 64 12054 69 121 534 85 723 973 13153 345 403 480 14020
100 22 39 344 83 483 667 893 535 12529 385 473 98
662 565 16005 672 77 780 953 17396 468 369 805 942
97 18799 898 19158 646.

Komu się szczęście uśmiechnęło?

Pełna tabela wygranych XXXIII Loterii Państwowej.

NAGRODY POCIESZENIA PO 50 ZŁ.

II CIĄGNIENIE.

642 751 633 78 520 874 2191 238 409 903 72 3125 237 322
75 535 1235 47 800 221 119 257 522 89 664 816 37 97 885
5015 112 355 6068 7295 708 8100 68 263 324 551 698
715 861 9055 122 320
10532 74 450 60 845 11049 138 82 237 94 325 35 704
940 64 12054 69 121 534 85 723 973 13153 345 403 480 14020
100 22 39 344 83 483 667 893 535 12529 385 473 98
662 565 16005 672 77 780 953 17396 468 369 805 942
97 18799 898 19158 646.

Czy cechy nabyte przez rodziców przenoszą się na dzieci?

SALAMANDRY PRZYCZYNA ŚMIERCI UCZONEGO

Jednym z najważniejszych zagadnień biologii jest pytanie, czy cechy nabyte przez rodziców w ciągu ich życia przenoszą się na ich dzieci. Idzie tu o to, czy jeśli warunki zewnętrzne, w jakich żyje zwierze lub roślina wywołują jakieś zmiany w ich organizmie, jakieś przystosowanie się do tych warunków, czy potomstwo postawione w tych samych warunkach łatwiej się do nich przystosuje, czy też będzie tak samo jak rodzice musiło

zaczynać od początku.

Przenosząc to zagadnienie na teren spraw ludzkich, możnaby je zilustrować następującym przykładem. Wszyscy używamy się od dziecka jedni więcej, drudzy mniej. Nauka rozwija naszą inteligencję i w miarę czasu rozwijamy się umysłowo, tak, iż zadania, których rozwiązywanie sprawiło nam początkowo znaczne trudności, po dłuższym treningu umysłowym rozwiązujemy bez wysiłku.

Pomyślmy, że z dwóch braci jeden kształcił się i wyrobił swą inteligencję, a drugi nie miał sposobności by się uczyć, co brat, został przez całe swe życie prostaczkiem. Dajmy na to, że obaj bracia żenią się z dwiema siostrami, których życie przebiegało podobnie jak ich własne, a więc uczony brat ożenił się z wykształconą, a brat prostaczek ożenił się z niewykształconą z obu siostr. Z tych dwu małżeństw rodzą się dzieci, przyczem tak się złożyło, że dzieci obu małżeństw chowa się w zupełnie takich samych warunkach. Otóż powstaje pytanie, czy dzieci małżeństwa wykształconego, będą miały większe zdolności, niż dzieci rodziców nieuczonych.

PODSŁUCHANE ZWROT.

Dłużnik: — Widzi pan, właśnie piszę przekaz pieniężny dla pana.
Wierzyciel: — Nareszcie!
Dłużnik: — Tak, i skoro tylko otrzymam pieniądze, zaraz je panu wyślę.

ŚLÓWECZKO.

— Jedno, jedyne słoweczko z najdroższych usteczek pani, a będę najszczęśliwszym człowiekiem pod słońcem.
— Bałwan!

USPOKOJĘ JĄ.

— Panie doktorze! Ja strasznie jestem wrażliwa i niewytrzymała na ból. Proszę zatem przed wyrwaniami, o znieczuleniu mi zęba.
— To zbyt cenne, proszę pani. Moi pacjenci zazwyczaj tracą przytomność bez znieczulenia.

Tak samo możnaby pytać, czy dzieci małżonków, którzy przez gimnastykę wyrobili swe mięśnie, będą silniejsze, niż gdyby ich rodzice nie byli się ćwiczyli.

Pytanie dotyczące dziedziczenia się cech nabytych posiada pierwszorzędna doniosłość w dociekaniach nad mechanizmem, który doprowadził do rozwoju gatunków. Jeżeli cechy nabyte przez rodziców wskutek sposobu życia przenoszą się na ich dzieci, to gdy dzieci te będą takimi samymi tryb życia jak rodzice, posiada cechy te w jeszcze wyższym stopniu i spetogowane przekaza następnym generacji która już bardzo będzie się od swych pradziadków różniła.

Czy tak jest, czy też nie, o tem zdecydować może tylko doświadczenie. Istotnie też przeprowadzono ich wiele, a największą sławą cieszyły się eksperymenty dokonane przez wiedeńskiego uczonego Pawła Kammerera na salamandrach. Wiadomo, że salamandra posiadała na grzbiecie skórę, na której rozciągała się

ogniste żółte łaty.

Otóż Kammerer ogłosił jako wynik swych eksperymentów, że przez trzymanie salamander na żółtej glinie osiągnął to, iż żółte łaty tych zwierząt poczęły się powiększać. To przystosowanie się salamandr do barwy tła należy uważać za reakcję ochronną, t. zw. mimikrę, która stwierdza się u wielu zwierząt. Rzecz przytem ciekawa, że gdy salamandra została oślepiona, to owo przystosowanie nie występowało. Widocznie świadomość przebywania na jasnym tle była salamandrze potrzebna, aby proces przystosowania się do tła został puszczony w ruch.

Otóż z tych salamander o powiększonych żółtych łatach dochowywał się Kammerer potomstwa, które pozostawało na tym samym żółtym gruncie, na którym żyła pierwsza generacja. Młode salamandry poczęły się podobnie, jak ich rodzice przystosowywać do tego gruntu i — to właśnie było istotne — przystosowywały się o wiele lepiej, bo żółte łaty na ich ciele były jeszcze większe, niż u generacji poprzedniej. Później dochował się biolog wiedeński jeszcze

dalszych pokoleń salamander

i wszystkie następne pokolenia były coraz bardziej żółte, aż wreszcie doczekał się takiej salamandry, która tylko na grzbiecie zachowywała ciemny pas.

Wynik tych eksperymentów zdawał się w zupełności twierdzić, że zjawiać się może dziedziczenie się cech nabytych. Kammerer nie poprzestał jednak na doświadczeniach z salamandrami, lecz począł eksperymentować na ropuchach. Chodziło tam o to, że przez pewne zabiegi osiągnano, iż na palcach

ropuchy tworzyły się narośla. Kammerer twierdził, że narośla te dziedziczyły się po potomstwie i że stosując te same zabiegi można u niego narośla te jeszcze bardziej powiększyć. — Tu zaczęła się właściwie tragedia uczonego. Ropuch z naroślami na palcach obudził zainteresowanie biologów, którzy poczęli bliżej przyglądać się okazom, pokazującym im przez wiedeńskiego badacza, — I oto amerykański zoolog Noble badał bliżej owe

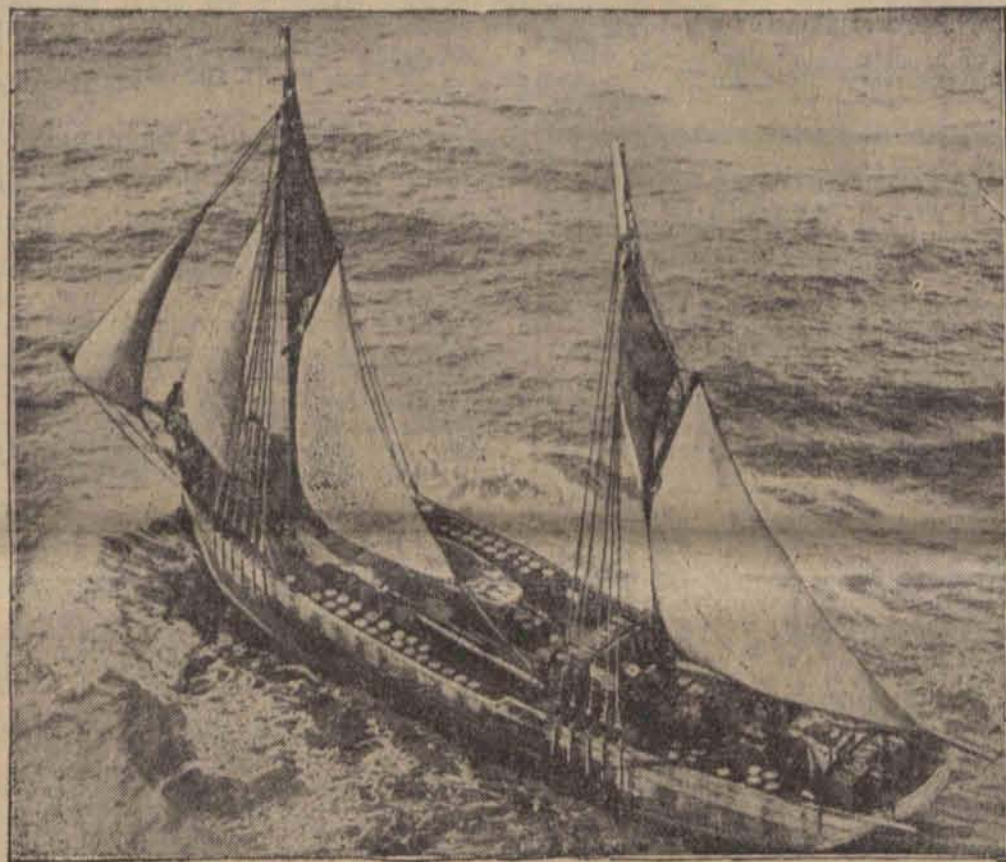
sensacyjne babble

na palcach ropuch Kammerera stwierdził, że zostały one wytworzone sztucznie przez podskórny zastrzyk tuszu.

Wybuch! skandal. Kammererowi zarzucono fałszerstwo. Dokoła całej sprawy rozwinęła się żywa dyskusja. Eksperymenty z salamandrami zostały również zakwestionowane, zwłaszcza, gdy przedsięwzięte przez innych biologów próby, dawać poczęły wyniki negatywne. Kammerer nie zniósł atmosfery skandalu, jaki się dokoła jego osoby wytworzył i pozabawił się życia. — Sprawa dziedziczenia się cech nabytych jest więc w dalszym ciągu kwestia otwarta, nad którą nieustannie toczą się badania.

— 00 —

Powrót po półrocznej walce z oceanem.

Francuski szkuner rybacki „Jacques Berthe” (176 ton) przez pół roku walczył z huraganami na Atlantyku i dopiero teraz zawinął do portu w Lundy Island. Kapitan z załogą, złożoną z 29 majtków żywił się rybami i upolowanymi ptakami.

Fotografowanie klienta

ZAMIAST BRANIA MIARY NA UBRANIE

Bezmwłne maszyny odbierają dziś prace rekon ludzkim, roboty wszelkie wykonywują sztywniej i taniej. Sa jednak i jeszcze ludzie którzy wola korzystać z rzemiosła i je popierają. Ale i w rzemiosle znajdują zastosowanie zdobycze techniczne nowych czasów.

Jak ostatnio donosili dzienniki norweskie, wielkim szacunkiem cieszą się wśród tamtejszych krawców aparaty fotograficzne.

Branie miary na ubranie jest uciążliwe zarówno dla klienta jak i dla krawcy, który musi poczynić różne zapiski. Otóż tego w przyszłości nie będzie, a krawcy prawdopodobnie ściana większość swych klientów, których uważali za straconych.

Klient przyszedł do mistrza krawieckiego, który zaprowadził go do swej pracowni fotograficznej i

odpowiednio go ustawił.

Zdziwiony spostrzeże dwa wielkie re-

flektory, rzucające rażące snopy światła sam zaś stanął przed wysoka na dwa metry ścianą płócienną, na której uwidoczniła się pozioma i pionowa linie podziałki centymetrowej. — Krawiec robi zdjęcie, lecz bynajmniej nie fotografuje pięknego profilu meskiego.

tylko długość ramion.

szerokość barów i to wszystko co potrzebne jest na miare ubrania. — W ten sposób odbywać się będzie w przyszłości proces odbierania miar.

Jest to wynalazek genialnej wprost prostoty. Na pomysł ten wpadł pewien mistrz krawiecki w małym, portowym miasteczku norweskim — Bergen. Pomimo jednak, że pomysł wydaje się łatwym do zrealizowania to jednak ów krawiec potrzebował pełnych dziesięciu lat, by go praktycznie zastosować. Udało mu się wynalazek opatentować i oddać go do dyspozycji swoim kolegom skandynawskim.

Uczniowie pałacowej szkoły

12-tu towarzyszy księcia Michała.

Rumuński następca tronu Michał jest już 14-letnim chłopcem. Król Karol II sam kieruje jego wychowaniem. Stara się dać mu najwięcej sposobności do tego, aby dobrze poznał swych przyszłych poddanych. Księżę Michał uczęszcza do trzeciej klasy szko-

ły średniej. Ma dwunastu małych kolegów, którzy dzielą z nim wszystkie przeżycia. Tych dwunastu kolegów reprezentuje cały rumuński naród:

pięciu chłopców pochodzi z rodzin rolniczych; każdy z nich jest z innego okręgu rolniczego, jeden kolega jest synem adwokata, jeden synem profesora, a dwaj przedstawiają nawet najniższe mniejszości narodowe Rumunii: jeden z nich jest z rodziny saskiej, drugi niemieckiej.

Szkola utworzona została w ogrodzie królewskiego pałacu i zaopatrzona jest w najnowocześniejsze pomoce naukowe. Doskonale wyposażona jest zwłaszcza sala gimnastyczna, bowiem sport uważa książę Michał za coś więcej aniżeli zabawę. Miuchał doskonale jeździ na łyżwach, wioślarstwo, gra w golfa itd. Potrafi doskonale kierować autem.

Następca tronu wolny czas poświęca sportowi i muzyce. Przejawia wielki talent muzyczny. Najchętniej gra na fortepianie. Ze swym ojcem bierze często udział w różnych uroczystościach, aby zapoznać się z obowiązkami monarchii.

Dla wszystkich trzynastu uczniów urządza się praktyczne wykłady historii, geografii, geologii. Autobusem wyjeżdża cała dwudziestka do różnych miejscowości, gdzie wykłady te się odbywają. Po powrocie do domu, każdy uczeń musi opracować zadanie, na temat odbytej wycieczki.

Oprócz rumuńskiego i angielskiego języka, którym włada płynnie, następca tronu uczy się niemieckiego i francuskiego.

Uczniowie pałacowej szkoły wstają co dzień o godzinie szóstej, przy każdej pogodzie idą pod zimny tusz, sami ścielą sobie łóżka i czyszczą buty. Twardo do wychowanie wojskowe jest przygotowanie do liceum wojskowego, do którego uczęszczać będzie następca tronu po ukończeniu szkoły pałacowej.

LUDWIK WOHL

LAWA

POWIEŚĆ

STRESZCZENIE POCZĄTKU:

Don Tomaso mieszkał na letnisku w majątku u stóp Wezuwjusza z żoną i córką Graziellą. Z gabinetu jego wyszła młoda piękna kobieta, którą odprowadził przed dom.

Odejchala autem, a wulkan zaczął działać. Zameldowano p. Ormelle.

Panna Obranowska, młoda lekarka w Warszawie, śpieszyła do szpitala.

Na przystanku zemdlała jako cudzoziemiec którego zabrała taksówką do domu. Obranowska zabrała go samolotem do Włoch.

— Tak... — Nina była zadowolona, że może dorzucić kilka słów bo i ona wie o ciekawych rzeczach: — Tak. A wiecie, dokąd on telefonuje?... Naprzekład, wczoraj po południu rozmawiał z Atenami, z Atenami!... To kosztowało prawie dwieście lirów!... I z Londynem i z Paryżem...

— Wszystko jedno, do kogo telefonuje — pogardliwie rzuciła przez ramię Angela: — ale że z wili Caglianich zrobił sobie biuro handlowe, to skandal, fa-

kiego świat nie widział... I to wszystko kiedy jest jeszcze chory i leży w łóżku!

— Ależ, Angelo — wtracił Giuseppe — przecież tylko dlatego tu siedzi, że jest chory. Jak tylko wyzdrowieje, zaraz wjedzie spowrotem do Mediolanu.

— Byłoby najlepiej, gdyby wogóle stamtąd nie wyjeżdżał — odpowiedziała Angela uszczypliwie. — Nic, tylko niepokój, strach i zmartwienie. I tak cały dzień w kółko, od pierwszej minuty, jak tu się zjawiał. Ekskencja — na wspomnienie o nieboszczyku przeżegnała się — ekskencja strasznie się sorzechała z nim i, kto wie, czy nie umarł z tego podrażnienia, bo przecież był bardzo sercowy. On i ta ruda, co tego samego dnia była u nas w San Rocco, mówię wam, że oni oboje sa wszystkimu winni... A ty jesteś stary osioł, Giuseppe, bo wiesz bardzo dobrze, że on chce się żenić z signoriną Graziellą... A co to będzie życie dla córki ekskencji z takim człowiekiem! Już teraz, bamba, nie wylada na szczęśliwa...

— Oj, Boże, Boże — przedko wtraciła Nina: — Co będzie dalej? Już teraz jest grubański. Niech tylko co zrobi nie tak, jak on chce, zaraz zaczyna krzyczeć i beśtać na cały dom! Niedawno znów płakała. Sama widziałam, że miała zaczerwienione oczy. Nasza panienka nie powinna zwracać sobie głowy takim, o... panem. A jego nie nie obchodzi, tylko signorina dottore!

Nina ugrzła się w jęzvk. Troche za późno.

Stara Angela podparła się w łoki i odwróciła:

— Jak jeszcze raz powiesz coś takie go zaczęła spokojnie, to dostaniesz z prawej i lewej strony parę takich chiatti, że ci się odechce słuchać i patrzeć, co państwo robią! Signorina dottore jest bardzo porządna i dobrze wychowana osoba! A że rodzice kazali jej uczyć się krawiectwa, to wcale nie jest jej wina!

— Uważaj, nie pleć, co ci ślina na język przyniesie! — skolei obruszył się na biedną Ninę Giuseppe: — Czy signorina dottore nie przewioła spowrotem do Włoch młodego pana?... A kto się na nią, na skrecenie karku, żeby ratować jego rodziców?

— Czy ja powiedziałam co złego? — broniła się Nina płaczliwym głosem. — Zawsze łapięcie za każde słowo, jak kto coś mówi. A dlaczego signora zabroniła opowiadać, że młody pan jest w domu?

Giuseppe aż podskoczył i zacerzł powietrze.

Angela rzuciła mu ostrzegawcze spojrzenie:

— Bo jesteś głupia gęś! Jak młody pan był jeszcze młodszy, to zrobił jakieś głupstwo. Co to było... nie wiem i nikt nie wie, chyba sam ekskencja. Jeżeli teraz rozpuścisz swój długi jeż i zaczniesz opowiadać, to możemy mieć kupę różnych nieprzyjemności. Teraz, kiedy signora jest jeszcze chora i cały dom jest w załobie!... Pamiętaj, jak zauważę, że ktoś poza domem coś wie, to już będę wiedziała, czywie to sa sprawy. Bo my, starzy, napewno nie nie powiemy. Co, Giuseppe? Co Michele?

— Ja też nic nie powiem — nadasala się Nina.

Czuła się nieswojo i czem prędzej wymknęła się z kuchni.

— Och, Boże, mój Boże — westchnął Giuseppe i zaczął w zamyśleniu: — Że też ekskencja już tego nie dożył, jak signorino Francesco przyjechał z żołnierzami... Już nie czekał, aż położy kładki pierwszy pobiegł przez lawę... Miał całkiem spalone podeszwy u butów. Gdyby ekskencja to widział, na pewnoby mu przebaczył. Przecież tak go kochał... A potem nie mieścił mi się w głowie, poprostu myśleć nie moge, żeby taki nabożny chrześcijanin, jak on...

— Cicho bądź, Giuseppe!

— Ależ ja nic nie mówię, Angelo! Po wiadom tylko, że nie moge zrozumieć, jak dobry katolik...

— Będiesz cicho, Giuseppe?

Starł łokaj pokreślił głową, ale zamilkł.

— A dlaczego on się rzucił z dachu? szepetem zapytał osrodnik. — Do goracej lawy?... Jezus Marja... taka śmierć...

Angela znów zaczęła z hałasem przesuwac fajerkę:

— Ja też nie rozumiem — odpowiedziała mimowoli. — Ale wiem jedno: w tym domu jest ktoś, co ma mal'occhio — rzuca zły urok. To wiem na pewno.

Giuseppe i Michele byli bardzo zmieszani i milczeli. ...

— Czuję się znacznie lepiej. Jeśli tak mówię, to pani śmiało może mi wierzyć. Leżenie w łóżku zniecierpliwilo Ormelle.

— Proszę mi zaraz przysłać signorinę dottore bo mnie opatrunkiem uwiera. Bandaż jest nałożony za mocno i to wszystko.

— Ale, Ettore, nie wyzdrowieje pan prędko, jeśli się będzie denerwował...

Ormella stęknął.

Owładnęła nim gwałtowna niepohamowana niecierpliwość energicznego mężczyzny w pełni sił, którego byle głupstwo, śmieszna drobnostka przykuła do łóżka.

— Graziello, proszę zawołać signorinę dottore — poprosił jeszcze raz, z trudem zachowując spokój.

Bez słowa wstała i wyszła z pokoju. Już na dole spotkała pannę Obranowską, lecz wyminęła ją z przelotnym pozdrowieniem.

Dopiero, gdy obiedwie znalazły się na przeciwnych krańcach korytarza, odwróciła się porwoczo i zawołała niezdecydowanym, trochę niewyraźnym głosem:

— Ettore prosił, by pani wstąpiła do niego. (d. c. n.)